

15. Hodnocení předškolního dítěte v procesu jeho vývoje; evaluace ŠVP PV

EVALUACE

= ocenění produktu, práce, toho, co jsme vytvořili

= proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, realizovaný uvnitř MŠ, má několik fází, které na sebe navazují a opakují se

- vyhodnocujeme co je dobré, s čím je potřeba něco udělat, jak pracovat dál, co změnit; jak využijeme to, co je pozitivní
- vše hodnotíme ve vztahu k dítěti

FÁZE EVALUACE

1. fáze – NALEZENÍ PROBLÉMU

- pojmenování problému; někdo nás upozorní (škola); vyžádáme si zpětnou vazbu
- pomoci může analýza podmínek školy (vychází z RVP – jsou brány jako kritérium)

2. fáze – MOTIVACE

- vědomí, že mám problém, který chci řešit, vím o nedostatku, o něčem, o čem tuším, že by to bylo možné dělat jinak, kvalitněji
- může být vnitřní (*já to chci řešit*) a vnější (*já to musím řešit*)
- jak motivovat učitelky k tomu, aby ten problém přijaly (bohužel někdo nechce slyšet, že dělá chybu) -> poslat na přednášku, další vzdělávání; doporučit knihu; hledat společné cesty; pozorování – podívat se k někomu, kdo to umí

3. fáze – SBĚR A ZPRACOVÁNÍ INFORMACÍ

- zjistit si o problému co nejvíce informací, faktů a poznatků, stanovit kritéria, metody, rozdělit úkoly, diskutovat
- ke sběru informací slouží: analýza dokumentů MŠ, třídy, SWOT analýza; anketa; diskuze; dokumentace o dětech, učitelích; dotazník; hospitace i vzájemné hospitace; hodnocení práce učitelek ředitelkou; informace na pedagogických poradách; kontrola; brainstorming; pozorování; rozhovor; zpětná vazba; rozbor vlastního videa; práce se vzpomínkami lidí; práce s rámcovými cíli

4. fáze – REALIZACE

- výběr optimálního řešení; domluvit se na způsobu realizace

5. fáze – KONTROLA

- zjistíme, zda je řešení, které jsme zvolili funkční

OBLASTI EVALUACE - co bychom měli při evaluaci sledovat

CÍLE – zda je naplňujeme

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ – jaká je jejich kvalita

PROCES VZDĚLÁVÁNÍ – způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (integrované bloky)

PRÁCI PEDAGOGŮ – včetně jejich sebereflexe

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

- sledujeme, jestli cíle, záměry nebo výstupy jsou v souladu s RVP PV
- jestli se neuchylujeme ze směru, který jsme si vytyčili v cílových kategoriích
- zvažujeme, jestli jsou naše cíle stále aktuální
- sledujeme naplňování obecných cílů
- kontrolujeme, je-li naše nabídka v souladu s cíli dílčími

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- sledujeme individuální pokroky jednotlivých dětí, hledáme cesty, jak dítěti pomoci
- jsou-li u dítěte naplňovány všechny oblasti klíčových kompetencí z RVP PV
- jak se nám daří naplňovat dílčí kompetence v rámci jednotlivých IB
- jestli se nám daří naplňovat výstupy, které jsme si sami nadefinovali

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

- sledujeme, je-li obsah vzdělávání v souladu s obsahovou nabídkou RVP PV
- má-li obsah vzdělávání koncepci
- jsou-li témata dětem srozumitelná, blízká a smysluplná
- je-li obsahová stránka tvořena v souladu se stanovenými cíli, záměry nebo výstupy školy a průběžně k nim směřujeme
- zamýšlíme se nad tím, jak jsou jednotlivé bloky charakterizovány v ŠVP a je-li pro nás jejich charakteristika funkční

INTERAKCE UČITELE A DÍTĚTE

- sledujeme funkčnost pravidel vytvořených spolu s dětmi; je-li naše komunikace s dítětem empatická a efektivní
- kontrolujeme svou interakce s dítětem
- pracujeme průběžně se zpětnou vazbou od dítěte
- poskytujeme dětem zpětnou vazbu na jejich chování

POUŽÍVANÉ METODY A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

- kontrolujeme, jsou-li všechny metody odpovídající věkovým zvláštnostem a potřebám dětí
- porovnáváme užívané metody a činnosti s doporučením RVP PV
- zjišťujeme, které metody mají u dětí největší úspěch
- vyžadujeme si zpětnou vazbu k proběhlým činnostem od dětí, rodičů a dalších účastníků
- hledáme inspiraci v literatuře, vzdělávání, u kolegyň ...

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

- definujeme si pravdivě podmínky školy a porovnáváme je s podmínkami z RVP PV
- hledáme rizikové oblasti našich podmínek
- inspirujeme se jinými MŠ

OTÁZKY EVALUACE

- skutečně evaluujeme nebo pouze hodnotíme?
- neohrožujeme evaluací zaměstnance?
- není naše evaluace formální a skutečně nám pomáhá s rozvojem?

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

- nejedná se o hodnocení dítěte a jeho výkonů ve vztahu k dané normě, ani o porovnávání jednotlivých dětí a jejich výkonů mezi sebou
- je nezbytné sledovat rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte zvlášť a důležité informace dokumentovat
- pedagog má průběžně sledovat a vyhodnocovat individuální rozvoj a učební pokroky každého jednotlivého dítěte
- je nutné, aby písemné záznamy byly považovány za důvěrné a aby byly přístupné pouze pedagogům, příp. rodičům.

Evaluace probíhá **na úrovni školy, na úrovni třídy** a jako **autoevaluace**. Provádí jí ředitelka, pedagogický sbor, jednotlivé učitelky. Aby byla evaluace funkční, je potřeba informace sbírat, zpracovávat a využívat **pravidelně a systematicky**.

V ŠVP má být popsán systém evaluace, resp. program vnitřní evaluace školy. Má popisovat pravidla, podle nichž bude škola postupovat. Pedagogové by si měli stanovit:

- předmět evaluace – **CO** budou sledovat (*určit kritéria, indikátor*)
- techniky evaluace – **JAKOU METODOU** budou vyhodnocovat (*dotazník, rozhovor, anketa*)
- časový plán – **TERMÍN** (*raději střed roku – pak je to evaluace; na konci roku by to bylo hodnocení*)
- **ODPOVĚDNOST** pedagogů – kdo bude za co zodpovědný (*p. ředitelka – vypracuje nebo deleguje na zaměstnance, ale kontroluje*)